

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 5/1981-82 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunal hemvårdshjälp.

Landstinget har inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen. Utskottet, som hört socialchefen Bengt Linde, får härmed vördsamt anföra följande.

Den i landskapslagen om kommunal hemvårdshjälp avsedda verksamheten bedrivs dels av hemsystrar, dels av hemsamariter. Hemsystrarnas uppgift är i första hand att bistå barnfamiljer medan hemsamariternas huvuduppgifter är knutna till vården av pensionärer. En väl utvecklad kommunal hemvårdshjälp har, som även konstateras i framställningen, kunnat innebära en betydande avlastning av den slutna åldringsvården.

De landskapsunderstöd kommunerna hittills kunnat erhålla för sin hemsamaritverksamhet har varit obetydliga. Av 1980 år totalkostnader om drygt 600.000 mark beviljades i medeltal mindre än 5 % som understöd. Detta faktum har lett till en viss obalans i hemvårdsservicen så att antalet hemsamariter blivit lägre än önskvärt. Härvid har hemsystrarna kommit att alltför mycket belastas av uppgifter inom åldringsvården, medan såväl lagstiftningen som hemsystrarnas utbildning egentligen förutsätter att de främst skall verka bland barnfamiljer. Införande av landskapsandelssystemet även för hemsamariternas del i förening med den föreslagna högre bidragsskalan bör enligt utskottets mening kunna innebära förbättrade verksamhetsförutsättningar för hemvårdsservicen. Ett mål borde vara att antalet hemsamariter skulle vara minst detsamma som antalet hemsystrar, varvid beroende på lokala förhållanden heltidstjänster kunde uppdelas i deltidstjänster.

Utskottet vill understryka vikten av att de kommunala socialnämnderna effektivt leder och utvecklar hemvårdsservicen i kommunen. Trots de enligt framställningen fortfarande relativt låga landskapsandelarna torde en effektiviserad hemvårdshjälp komma att vara ekonomiskt förmånlig genom ett minskat behov av kostsam anstaltsvård för framför allt åldringar. Samtidigt frigörs vårdplatser för den egentliga kronikervården. Genom att åldringar erbjuds möjlighet att bo i sina hem under viss vård och tillsyn ökar även deras psykiska välbefinnande.

Utskottet har något förkortat slutstadgandets 2 mom. utan att detta innebär någon saklig förändring.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå
att Landstinget måtte antaga lagförslaget
med följande ändring:

Slutstadgandet.

(1 mom. lika som framställningen).

I 15 § avsett krav på godkännande av visst antal hemsamariter (uteslutn.)
erfordras inte om antalet hemsamariter (uteslutn.) inte överstiger det an-
tal som fanns före år 1981.

(3 mom. lika som framställningen).

Mariehamn den 16 november 1981.

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
viceordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordf.v. ordf. Eriksson, ledamöterna J.-E. Lindfors,
Bert Häggblom och Roald Karlsson samt ersättaren Olof M. Jansson.